

ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 27 март 2013 година

относно наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в зърнено-житните култури и зърнените продукти

(текст от значение за ЕИП)

(2013/165/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) Т-2 токсинът и НТ-2 токсинът са микотоксини, които се произвеждат от различни гъби от рода *Fusarium*. Т-2 токсинът се метаболизира бързо до голям брой продукти, като НТ-2 токсинът е един от основните метаболити.
- (2) По искане на Комисията експертната група по замърсителите в хранителната верига (CONTAM) към Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) прие становище относно рисковете за здравето на животните и за общественото здраве, свързани с наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в храните и фуражите ⁽¹⁾.
- (3) CONTAM определи обща приемлива дневна доза (ПДД) от 100 ng/kg телесно тегло общо за Т-2 токсин и НТ-2 токсин. Оценките въз основа на съществуващите данни относно наличието показват, че хроничната експозиция на човека общо и на двата токсина Т-2 и НТ-2 чрез храната е под ПДД за населението от всички възрастови групи и следователно не представлява непосредствена заплаха за здравето.
- (4) Що се отнася до риска за здравето на животните, CONTAM стигна до заключението, че настоящата експозиция на Т-2 токсин и НТ-2 токсин, определена в оценките, е малко вероятно да бъде заплаха за здравето на преживните животни, зайците и рибата. По отношение на свинете, птиците, конете и кучетата оценките за експозицията на Т-2 токсин и НТ-2 токсин показват, че рискът от неблагоприятни последици за здравето е малък. Котките са сред най-чувствителните животински видове. Поради ограничените данни и тежките неблагоприятни последици за здравето при ниски дози не бе възможно да се установи ниво без наблюдаван неблагоприятен ефект

(NOAEL), нито най-ниска доза, при която се наблюдава неблагоприятен ефект (LOAEL). Поради това настоящата препоръка не се прилага по отношение на храните за котки, за които ще бъдат определени по-строги мерки.

- (5) Освен това CONTAM стигна до извода, че пренасянето на Т-2 токсина и НТ-2 токсина от фуражите към хранителните продукти от животински произход е ограничено и следователно допринася в незначителна степен за експозицията на човека.
- (6) Имайки предвид заключенията от научното становище, както и големите разлики през различните години в честотата на случаите на наличие на Т-2 токсин и НТ-2 токсин, е целесъобразно да бъдат събрани повече данни за Т-2 токсин и НТ-2 токсин в зърнено-житните култури и зърнените продукти, както и повече информация за въздействието на преработката на храната (напр. готвене) и агрометеорологичните фактори за наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин. Освен това е необходима повече информация за различните фактори, които водят до относително високи нива на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в зърнено-житните култури и зърнените продукти, въз основа на която да се определят мерки за предотвратяване или намаляване на наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в зърнено-житните култури и зърнените продукти. Необходими са проучвания, чрез които да се събере информация за факторите, водещи до относително високи нива на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в зърнено-житните култури и зърнените продукти, както и за въздействието, което оказва преработката на фуражите и храните. Наличните данни показват, че в ориза и продуктите от ориз няма наличие на Т-2 токсин и НТ-2 токсин или равнището им е много ниско, поради което е целесъобразно тези продукти да бъдат изключени от приложното поле на настоящата препоръка.
- (7) Резултатите от наблюдението на зърнено-житните култури и зърнените продукти ще се използват за оценка на промените и тенденциите при експозицията на хората и животните на Т-2 токсин и НТ-2 токсин. Следователно е целесъобразно да се използват методи за анализ, които са достатъчно чувствителни.
- (8) С цел формулирането на насоки относно това в кои случаи да се провеждат тези проучвания, е целесъобразно да се предвидят ориентировъчни стойности, над които е необходимо да се провеждат проучвания. За определянето на тези ориентировъчни стойности бяха използвани

⁽¹⁾ Експертна група на ЕОБХ по замърсителите в хранителната верига (CONTAM); Научно становище относно рисковете за здравето на животните и за общественото здраве, свързани с наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в храните и фуражите. EFSA Journal 2011 г.; 9(12):2481 [187 стр.] doi:10.2903/j.efsa.2011.2481. Публикувано онлайн на адрес: www.efsa.europa.eu/efsajournal

данните от базата данни на ЕОБХ относно честотата на случаите, в които токсините се срещат. Възможността за проследяване е от съществено значение за провеждането на проучванията.

- (9) През 2015 г. следва да се направи оценка на информацията, събрана съгласно настоящата препоръка. Данните от наблюдения, получени в резултат на настоящата препоръка, ще допринесат и за по-добро разбиране на разликите в честотата на случаите на наличие на токсините през различните години, наличието им в широк кръг зърнени продукти, факторите, водещи до по-високите им равнища, както и за определяне на мерките, които могат да бъдат предприети за предотвратяване на наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин или тяхното намаляване, включително с помощта на агрометеорологични фактори и преработка,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

- (1) Държавите членки, с активното участие на стопанските субекти във фуражната и хранителната промишленост, следва да извършват наблюдение на зърнено-житните култури и зърнените продукти за наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин. За целите на настоящата препоръка оризът не е включен в зърнено-житните култури, а продуктите от ориз не са включени в зърнените продукти.
- (2) Държавите членки следва да насърчават практиката пробите да се анализират едновременно за наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин, както и за наличието на други *Fusarium* токсини, като например деоксиниваленон, зеараленон и фунонизин В1 + В2, с цел да се оцени степента на съвместно наличие.

Ако използваният метод за анализ го позволява, би било целесъобразно да се анализират също и маскираните микотоксини, по-специално моно- и дигликозилираните съединения на Т-2 токсина и НТ-2 токсина.

- (3) Вземането на пробите и анализът по отношение на зърнено-житните култури и зърнените продукти, предназначени за консумация от човека, следва да се извършват в съответствие с разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 401/2006 на Комисията от 23 февруари 2006 г. за установяване на методи за вземане на проби и за анализ за целите на официалния контрол на нивата за микотоксини в храни⁽¹⁾, и по-специално:

— приложение I, част Б относно вземането на проби от зърнени храни и зърнени продукти,

— приложение II, точка 4.3.1, буква ж) „Критерии за действие при токсини Т-2 и НТ-2“. За предпочитане е границата на количествено определяне (ГКО) да не бъде над 5 µg/kg за Т-2 токсин и НТ-2 токсин поотделно, с изключение на непреработените зърнено-житни култури, при които е за предпочитане ГКО да не бъде над 10 µg/kg за Т-2 токсин и НТ-2 токсин поотделно.

Когато се използва методика за аналитичен скрининг, за предпочитане е границата на откриване да не бъде над 25 µg/kg общо за Т-2 токсин и НТ-2 токсин.

Процедурите за вземане на проби, използвани от стопанските субекти в хранителната промишленост, могат да се отклоняват от разпоредбите на Регламент (ЕО) № 401/2006, но следва да бъдат представителни за партидата, от която са взети пробите.

- (4) Вземането на пробите и анализът по отношение на зърнено-житните култури и зърнените продукти, предназначени за фуражи и комбинирани фуражи, следва да се извършват в съответствие с разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 152/2009 на Комисията от 27 януари 2009 г. за определяне на методите за вземане на проби и анализ за целите на официалния контрол на фуражите⁽²⁾. За предпочитане е границата на количествено определяне (ГКО) да не бъде над 10 µg/kg за Т-2 токсин и НТ-2 токсин поотделно. Когато се използва методика за аналитичен скрининг, за предпочитане е границата на откриване да не бъде над 25 µg/kg общо за Т-2 токсин и НТ-2 токсин.

Процедурите за вземане на проби, използвани от стопанските субекти във фуражната промишленост, могат да се отклоняват от разпоредбите на Регламент (ЕО) № 152/2009, но следва да бъдат представителни за партидата, от която са взети пробите.

- (5) Държавите членки, с активната подкрепа на стопанските субекти във фуражната и хранителната промишленост, следва да провеждат проучвания за установяване на факторите, които водят до равнища, превишаващи ориентировъчните, и за определяне на мерките, които следва да бъдат взети, за да се предотврати или намали наличието в бъдеще. Тези проучвания обезателно следва да се провеждат в случаите, когато в рамките на определен период от време неколкократно се установят равнища, превишаващи ориентировъчните равнища на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в зърнено-житните култури и зърнените продукти, посочени в приложението към настоящата препоръка. Вземането на проби и анализът с цел получаване на повече информация за различните фактори, включително агрометеорологичните фактори, които водят до относително високи равнища на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в зърнено-житните култури и зърнените продукти, следва да бъдат насочени към зърнено-житните култури и зърнените продукти от първичната преработка.

- (6) Държавите членки, с активната подкрепа на стопанските субекти във фуражната и хранителната промишленост, следва да провеждат проучвания относно въздействието на преработката на фуражите и храните върху наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин. Тези проучвания обезателно следва да се провеждат в случаите, когато в рамките на определен период от време неколкократно се установят равнища, превишаващи ориентировъчните равнища на Т-2 токсин и НТ-2 токсин в зърнените продукти.

⁽¹⁾ ОВ L 70, 9.3.2006 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ L 54, 26.2.2009 г., стр. 1.

- (7) Държавите членки следва да гарантират, че резултатите от анализите се предоставят редовно на ЕОБХ с цел да бъдат включени в обща база данни, както и че резултатите от проучванията се предоставят на Европейската комисия всяка година, като първите резултати следва да бъдат представени до декември 2013 г. Ще бъдат изготвени насоки, с които да се гарантират единно прилагане на настоящата препоръка, както и сравнимост при докладването на резултатите от проучванията.

Съставено в Брюксел на 27 март 2013 година.

За Комисията
Tonio BORG
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

Ориентировъчни равнища по отношение на зърнено-житните култури и зърнените продукти (*) (**)

	Ориентировъчни равнища общо за Т-2 токсин и НТ-2 токсин ($\mu\text{g}/\text{kg}$), след/над които е необходимо да бъдат проведени проучвания, обезателно, ако наличието е установено неколккратно (*)
1. Непреработени зърнено-житни култури (***)	
1.1. ечемик (включително ечемик за пивоварни цели) и царевица	200
1.2. овес (неолощен)	1 000
1.3. пшеница, ръж и други зърнено-житни култури	100
2. Зърна от зърнено-житни култури за пряка консумация от човека (****)	
2.1. овес	200
2.2. царевица	100
2.3. други зърнено-житни култури	50
3. Зърнени продукти за консумация от човека	
3.1. овесени трици и овесени ядки	200
3.2. трици от зърнено-житни култури с изключение на овесени трици, мелничарски продукти от овес, различни от овесени трици и овесени ядки, и мелничарски продукти от царевица	100
3.3. други мелничарски продукти от зърнено-житни култури	50
3.4. зърнени закуски, включително формован корнфлейкс	75
3.5. хляб (включително дребни пекарски изделия), тестени сладкарски изделия, бисквити, зърнени блокчета, макаронени изделия	25
3.6. храни на зърнена основа, предназначени за кърмачета и малки деца	15
4. Зърнени продукти за фуражи и комбинирани фуражи (*****)	
4.1. мелничарски продукти от овес (люспи)	2 000
4.2. други зърнени продукти	500
4.3. комбинирани фуражи, с изключение на храни за котки	250

(*) Равнищата, посочени в настоящото приложение, са ориентировъчни равнища, над които (и обезателно в случаите, в които неколккратно се установи наличие) следва да бъдат проведени проучвания относно факторите, водещи до наличието на Т-2 токсин и НТ-2 токсин или относно въздействието, което оказва преработката на фуражите и храните. Ориентировъчните равнища се основават на съдържаша се в базата данни на ЕОБХ информация за случаите на наличие, която е представена в становището на ЕОБХ. Ориентировъчните равнища не представляват равнища за безопасност на фуражите и храните.

(**) За целите на настоящата препоръка оризът не е включен в зърнено-житните култури, а продуктите от ориз не са включени в зърнените продукти.

(***) Непреработените зърнено-житни култури са зърнено-житни култури, които не са преминали през каквато и да е физическа или термична обработка, различна от сушене, почистване и сортиране.

(****) Зърна от зърнено-житни култури за пряка консумация от човека са зърна, които са били подложени на сушене, почистване, олющване и сортиране и които няма да преминават допълнително почистване и сортиране преди по-нататъшната им преработка в хранителната верига.

(*****) Ориентировъчните равнища за зърнено-житни култури и зърнените продукти, предназначени за фуражи и комбинирани фуражи, се отнасят за фуражи със съдържание на влага 12 %.